

Historia średniowieczna Polski - opis przedmiotu

Informacje ogólne	
Nazwa przedmiotu	Historia średniowieczna Polski
Kod przedmiotu	08.3-WH-HP-HŚPL/5-S16
Wydział	Wydział Humanistyczny
Kierunek	Historia
Profil	ogólnoakademicki
Rodzaj studiów	pierwszego stopnia
Semestr rozpoczęcia	semestr zimowy 2017/2018

Informacje o przedmiocie	
Semestr	3
Liczba punktów ECTS do zdobycia	5
Typ przedmiotu	obowiązkowy
Język nauczania	polski
Sylabus opracował	dr hab. Urszula Świdarska-Włodarczyk, prof. UZ

Formy zajęć					
Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze (stacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (stacjonarne)	Liczba godzin w semestrze (niestacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (niestacjonarne)	Forma zaliczenia
Wykład	30	2	-	-	Egzamin
Ćwiczenia	30	2	-	-	Zaliczenie

Cel przedmiotu

Przedmiot ma za zadanie ukazanie głównych linii rozwojowych w dziejach średniowiecznej Polski

Wymagania wstępne

Brak

Zakres tematyczny

wykład

1) Początki państwa polskiego. 2) Stosunki Polski z cesarstwem za pierwszych Piastów. 3) Państwo i Kościół we wczesnym średniowieczu. 4) Początki rozbiecia dzielnicowego i ideologia zjednoczeniowa. 5) Zagrożenia okresu rozbiecia dzielnicowego – wewnętrzne i zewnętrzne. 6) Polska monarchią stanową. 7) Sukcesja andegaweńska w Polsce. 8) Stosunki Polski z państwem zakonnym w XIV i XV w. 9) Dzieje unii polsko-litewskiej. 10) Narodziny polskiego parlamentaryzmu.

ćwiczenia

1) Źródła do dziejów Polski średniowiecznej. 2) Początki państwa polskiego. Mieszko I i Bolesław Chrobry. 3) Kryzys monarchii wczesnopiastowskiej – przyczyny, przebieg, skutki. 4) Monarchia Bolesława Szczodrego i jej upadek. 5) Polska w dobie panowania Władysława Hermana. 6) Testament Bolesława Krzywoustego i jego następstwa. 7) Zagadnienie suwerenności państwa polskiego w X-XII wieku. 8) Śląsk i Wielkopolska w dobie rozbiecia dzielnicowego. 9) Zielona Góra i okolice w średniowieczu. 10) Odbudowa Królestwa Polskiego. Od Henryka Brodatego do Kazimierza Wielkiego. 11) Prawo polskie w średniowieczu. 12) Od Piastów do Jagiellonów. Polska w XIV-XV wieku. 13) Herezje w Polsce średniowiecznej. 14) Kultura Polska w średniowieczu.

Metody kształcenia

wykład: wykład problemowy

ćwiczenia: wykład problemowy, opis wyjaśniający, rozmowa nauczająca, dyskusja, dyskusja punktowana, debata „za i przeciw”, technika linii czasu, ZWI, portfolio, praca z tekstem źródłowym i ikonograficznym

Efekty uczenia się i metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
poprawnie stosuje poznaną terminologię historyczną	KH1_U08	obserwacja i ocena aktywności na zajęciach	Ćwiczenia
samodzielnie zdobywa wiedzę	KH1_U05	- egzamin - ustny, opisowy, testowy i inne - sprawdzian	- Wykład - Ćwiczenia
ma uporządkowaną wiedzę szczegółową z zakresu dziejów Polski średniowiecznej	KH1_W06	- egzamin - ustny, opisowy, testowy i inne - sprawdzian	- Wykład - Ćwiczenia

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
ma uporządkowaną wiedzę ogólną, obejmującą terminologię, teorie i metodologię z zakresu historii średniowiecznej Polski	KH1_W04	- egzamin - ustny, opisowy, testowy i inne - obserwacja i ocena aktywności na zajęciach - sprawdzian - zaliczenie w ramach konsultacji lektury	- Wykład - Ćwiczenia
zna i rozumie narracyjny charakter historii oraz diachroniczny i przyczynowo-skutkowy charakter dziejów	KH1_W05	- egzamin - ustny, opisowy, testowy i inne - obserwacja i ocena aktywności na zajęciach - zaliczenie w ramach konsultacji lektury	- Wykład - Ćwiczenia
Student zna podstawową terminologię z zakresu nauk historycznych w języku polskim	KH1_W02	- egzamin - ustny, opisowy, testowy i inne - obserwacja i ocena aktywności na zajęciach - sprawdzian	- Wykład - Ćwiczenia

Warunki zaliczenia

Warunkiem uzyskania zaliczeń jest:

wykład: obecność studenta na wykładach oraz zaliczenie egzaminu.

ćwiczenia: uzyskanie minimum 7 pkt. za aktywność na zajęciach polegającą na udziale w dyskusji, debacie, przygotowaniu wystąpienia (prezentacji), portfolio; zaliczenie w ramach konsultacji 2 lektur z wykazu literatury uzupełniającej. Uzyskane punkty są potwierdzeniem aktywności studenta. Powinna im towarzyszyć ocena w skali od 2 do 5 za merytoryczne przygotowanie się do zajęć. W przypadku negatywnej oceny pracy studenta, nie przyznaje się punktów. Punkty, które można otrzymać: 1 – aktywność na zajęciach, 2 – przygotowanie wystąpienia, 2 – wykonanie portfolio, 1 – zaliczenie lektur, 1 – udział w dyskusji, 3 – udział w debacie. W przypadku braku aktywności, student zobowiązany jest uzyskać te punkty w ramach konsultacji lub sprawdzianu (2-4 – zaliczenie sprawdzianu). Sprawdzian punktacja:

0 pkt. - ndst

2 pkt. – dst

3 pkt. – db

4 pkt. – bdb.

Skala ocen towarzyszących punktom:

7 pkt. – dostateczny

8 pkt. – dostateczny plus

9 pkt. – dobry

10 pkt. – dobry plus

11 pkt. – bardzo dobry

egzamin: egzamin ustny składający się z odpowiedzi na trzy pytania obejmuje problematykę z zakresu tematycznego przedmiotu.

Literatura podstawowa

- Bardach, J. Leśnodorski, B. Pietrzak, Historia państwa i prawa polskiego, Warszawa 1976.
- Szczur S., Historia Polski. Średniowiecze, Kraków 2002.

Literatura uzupełniająca

- Abraham W., Organizacja kościoła w Polsce do połowy wieku XII, Poznań 1962.
- Balzer O, Królestwo Polskie 1295-1370, t. 1-3, Lwów 1919-1920 (2005).
- Banaszkiewicz J., Podanie o Piaście i Popielu, Warszawa 1986.
- Benyskiewicz K., Książę polski Władysław Herman, Zielona Góra 2010.
- Bieniak J.,Państwo Mieclawa, Warszawa 1963.
- Biskup M., G. Labuda, Dzieje zakonu krzyżackiego w Prusach, Gdańsk 1986.
- Borawska D., Kryzys monarchii wczesnopiastowskiejw latach 30-tych XI wieku, Warszawa 1964.
- Charewiczowa Ł., Kobieta w dawnej Polsce, Lwów 1938.
- Dąbrowski J., Dawne dziejopisarstwo polskie, Do roku1480. Wrocław 1964.
- Długopolski E., Władysław Łokietek na tle swoich czasów, Wrocław 1951.

11. Dowiat J., Chrzest Polski, Warszawa 1958.
12. Gawlas S., O kształt zjednoczonego królestwa, Warszawa 1996.
13. Grudziński T., Bolesław Śmiały Szczodry i biskup Stanisław, Warszawa 1982.
14. Jasiński T., O pochodzeniu Galla Anonima, Kraków 2008.
15. Jurek T., Dziedzic Królestwa Polskiego książę glogowski Henryk (1274-1309), Poznań 1993.
16. Kaczmarczyk Z., Polska czasów Kazimierza Wielkiego, Kraków 1964.
17. Kętrzyński, S Polska X-XI wieku, Warszawa 1951.
18. Korta W., Najazd Mongołów na Polskę i jego legnicki epilog, Katowice 1983.
19. Krawiec A., Seksualność w średniowiecznej Polsce, Poznań 2000.
20. Kuczyński S. M., Wielka wojna z zakonem Krzyżackim w latach 1409-1411, Warszawa 1987.
21. Kultura Polski średniowiecznej X-XIII, red. J. Dowiat, Warszawa 1985.
22. ürbis B., Na progach historii. Prace wybrane, Poznań 1994.
23. Labuda G., Mieszko I, Wrocław-Warszawa-Kraków 2002.
24. Labuda G., Mieszko II król Polski (1025-1034), Kraków 1992.
25. Labuda G., Św. Stanisław biskup krakowski, patron Polski, Poznań 2000.
26. Łowmiański H., Początki Polski, Polityczne i społeczne procesy kształtowania się narodu do początku XIV w., t. 6, Warszawa 1985.
27. Maleczyński K., Bolesław III Krzywousty, Wrocław-Gdańsk 1975.
28. Memoriae amici et magistri. Studia historyczne poświęcone pamięci Prof. Wacława Korty, Wrocław 2001.
29. Michałowska T., Średniowiecze, Warszawa 1996.
30. Michałowski R., Zjazd gnieźnieński. Religijne przesłanki powstania arcybiskupstwa gnieźnieńskiego, Wrocław 2005.
31. Modzelewski K., Organizacja gospodarcza państwa piastowskiego w X-XIII wieku, Wrocław 1975.
32. Olejnik K., Obrona polskiej granicy zachodniej 1138-1385, Poznań 1970.
33. Pac G., Kobiety w dynastii Piastów. Rola społeczna piastowskich żon i córek do połowy XII wieku – studium porównawcze, Toruń 2013.
34. Pelczar S., Władysław Odonic – książę wielkopolski, wygnaniec i protektor Kościoła (ok. 1139-1239), Kraków 2013.
35. Plezia M., Dokoła sprawy św. Stanisława. Studium źródłoznawcze, Bydgoszcz 1999
36. Potkański K., Lechici , Polanie, Polska, Wybór pism, Warszawa 1965.
37. Potkowski E., Książka rękopiśmienna w Polsce średniowiecznej, Warszawa 1984.
38. Powierski J., Kryzys rządów Bolesława Śmiałego, Gdańsk 1992.
39. Przemysł II. Odnowienie Królestwa Polskiego, red. J. Krzyżaniakowa, Poznań 1997.
40. Przybył M., , Poznań 1998.
41. Ptaśnik J., Miasta i mieszczaństwo w dawnej Polsce, Warszawa 1949
42. Samsonowicz H., Złota jesień polskiego średniowiecza, Warszawa 1971.
43. Sawicki W., Studia nad wpływem praw obcych w dawnej Polsce, Warszawa 1971.
44. Sielicki F., Polsko-ruskie stosunki kulturalne do końca XV wieku, „Acta Universitatis Wratislaviensis. Slavica” 1997, t. 43.
45. Sikorski, D. A., Początki Kościoła w Polsce, Poznań 2012.
46. Skwierczyński K., Recepcja idei gregoriańskich w Polsce do początku XIII wieku, Wrocław 2005.
47. Smolka S., Mieszko Stary i jego wiek, Warszawa 1959.
48. Sochacki J., Stosunki publicznoprawne między państwem polskim a cesarstwem rzymskim w latach 963-1102, Słupsk-Gdańsk 2003.
49. Swierżawski A., Przemysł – król Polski, Warszawa 2006.
50. Szczegół H., Koniec panowania piastowskiego nad środkową Odrą, Poznań 1968.
51. Świdorska U., Kultura rycerska w średniowiecznej Polsce, Zielona Góra 2001.
52. Techmańska B., Niespokojny książę Jan II Żagański, Kraków 2001.
53. Tymieniecki K., Procesy twórcze formowania się społeczeństwa polskiego w wiekach średnich, Warszawa 1921 (t. 1, Poznań 1996).
54. Wetesko L., Historyczne konteksty monarszych fundacji artystycznych w Wielkopolsce do początku XIII wieku, Poznań 2009.
55. Włodarski B., Polska i Ruś 1194-1340, Warszawa 1966.
56. Wojciechowski T., Szkice historyczne jedenastego wieku, Kraków 1904 (wyd. nast.).
57. Wyrozumski J., Kazimierz Wielki, Wrocław- Łódź 1986.
58. Wiesiołowski J., Kolekcje historyczne w Polsce średniowiecznej XIV-XV wieku, Wrocław 1967.
59. Zakrzewski S., Bolesław Chrobry Wielki, Kraków 2000.
60. Zielonka Z., Henryk Prawy, Katowice 1982.
61. Zientara B., Henryk Brodaty i jego czasy, Warszawa 1975.

Uwagi

Zmodyfikowane przez dr hab. Andrzej Gillmeister, prof. UZ (ostatnia modyfikacja: 02-06-2017 09:22)